

Šíritelia pokoja

podľa 2T06

text: Lukáš 1,67-79

Spomínate si ešte na Denník mladých? Bolo to kresťanské čítanie na každý deň pre ľudí – mladých nielen vekom, ale aj duchom. Vlastne za ním stál môj ujo Jarek Kratka, jeho otec a môj starý otec boli bratia. V denníku bývali okrem úvah vždy aj trefné heslá. Použijem jedno z nich: ***Na pokoji sa nedá dohodnúť; pokoj sa musí zažiť.***

Zažiť skutočný pokoj, pokoj, ktorý ako úplná tichosť zavládne po neskutočnej búrke a víchrici, až sa vidí, že vôbec neboli, je okamihom, na ktorý sa nezabúda. Vojaci v zákopoch, páliace delá, padajúce bomby, vyslovené rozhodnutia, odsúdenie na smrť – to je obraz nášho života plného ľudskej človečiny, hriechnosti tu na zemi. Hoci u nás nie je čas vojny – kiežby tak nebolo ani inde vo svete! – aj my sa správame ako vojaci v zákopoch a striehneme na tých druhých, kedy urobia niečo, čo im môžeme vytknúť, nájsť chybu na nich a potom oplatiť; naše samofúbe myšlienky na pomstu a „spravodlivú“ odplatu sú ako páliace delá a naše kruté slová ako padajúce bomby na dušu druhého človeka; vyslovujeme unáhlené a nepremyslené rozhodnutia plné hnevu a odsúdenia. V plnej miere sa dnes pri mnohých, žiaľ aj kresťanoch, pravdou stavajú slová PJK: ***„Každý, kto sa hnevá na brata, prepadne súdu a kto by bratovi povedal „Hlupák!“ – prepadne najvyššiemu súdu; kto by mu však povedal „Blázon!“ – prepadne ohnivému peklu“*** (Mt 5,22). Platia nám. Aj my sme rýchli k hnevu a neuvážejúcim slovám. Z každého svojho slova sa raz budeme zodpovedať pred našim Bohom.

Kedysi ľudia špekulovali, aké asi bude 21. storočie. Aký mu dať prívlastok. My sme si už z neho odhryzli celú prvú štvrtinu a namiesto toho, aby sme boli civilizáciou už vyspelejšou, ako boli tie pred nami, akosi sa stále dookola krútime v tom, čo bolo vždy. Aj dnešný svet je zas a znova plný nepriateľstva a rozdelenia. Navyše k tomu pribudlo odmietanie faktov, skutočných informácií a viac dávame na pocity, či jednoduché riešenia aj zložitých problémov.

Kam sme sa to dostali? A do akého sveta vyrastajú dnešné deti? Prečo to tak je?

Poznáte meno Albert Schweitzer? Bol to veľmi významný Francúz, Alsasan v 20. storočí, vynikajúci filozof, teológ, svetoznámy odborník na etiku, znalec Bachových prelúdií a chýrny organista, skvelý lekár, človek, ktorý toho pre našu civilizáciu veľa dokázal. A pritom dobrovoľne prežil väčšinu svojho života v maličknej dedinke Lambaréné v chudobnom africkom Gabone, kde postavil nemocnicu pre chudobných domorodcov a obetoval sa im po najväčšiu možnú mieru. Je autorom viacerých kníh, jeho dielo Ľudia v pralese pravdepodobne máte aj doma, vedľa sa predávala v našej cirkvi a aj čítala ...

Schweitzer sa pýtal, prečo je moderný svet taký zlý? V jeho svetovo najznámejšom a vlastne aj vrcholnom, záverečnom diele *Náuka úcty k životu* (1962) napísal: *„Previnili sme sa strašnou neľudskosťou tam, kde by každý čakal jej obrovskú dávku. Hrôzy vo vojnách, ktoré sme vyvolali, boli strašné. Na svete je ešte veľmi veľa ľudí, ktorí nechápu, že vojna, zlo a násilie je prvým krokom k samovražde. Sú medzi nami dokonca ľudia, ktorí to oslavujú. Jedni v mene demokracie, iní v mene patriotizmu a ďalší v mene a pod zástavou náboženstva či dokonca Kristovho kríža. Neuvažujú o miliónoch ľudí, ktorí sa stanú v ich vojne obeťami, len ak to nebudú oni sami. Títo ľudia by mali putovať po cintorínoch s tisíckami a tisíckami krížov. Mali by si na každom z nich prečítať – „Prečo si to dopustil? Akým právom ty, človek, rozhoduješ o živote iného človeka? Prečo tu musím byť pochovaný? Prečo som musel trpieť a zomrieť?“*

Príčinou toho všetkého je naše odludštenie. Naša nezávislosť na Bohu, našom Stvoriteľovi. Možno nie sme veľkými Vodcami, pred ktorými sa skláňa celý svet a ktorí kývnutím jedného prsta

pošlú milióny do koncentračných táborov alebo do táborov smrti, stačí ak sme tými, ktorí svojím hnevom zabíjajú dobro v druhom človeku. Z tejto biedy nás nevytrhne naše vlastné rozhodnutie meniť svet; ani prebudenie rozumu; jedinou záchranou je - návrat do náručia Boha pokoja. Premena našich srdc, nášho zmýšľania, našej vôle. Vtedy sa budeme cítiť zaviazaní ľudskosťou, ktorá žiada odstránenia každého násilia, hnevu a zla. Iba keď sa vrátíme k Pánu Bohu, staneme sa opäť Jeho obrazom – poslami Jeho svätosti, lásky a pokoja, čo sa premietne do našej ľudskosti. “

Neviem, ako sa cítite vy pri týchto slovách, ale mne behá mráz po chrbte. Z toho, akí sme odosobnení od všetkej tej tragédie, ako sa nás nedotýka bolesť iných ľudí. Všimnite si, že mnohokrát dnes už nepočuť ani ľudí plakať na pohrebe. Stali sme sa necitliví a nevnímaví pre bolesť, strach iných ľudí, pre utrpenie? Možno áno, trochu .. možno viac ...

Je ale dobre, že necitlivým nie je Pán Boh. Jeden z evanjelistov, Lukáš, začína svoje rozprávanie o narodení sa Mesiáša, Ježiša Krista. To sú tie texty typické pre vianočné obdobie. Menej ale zaznieva prorocký chválospev Zachariáša, otca Jána Krstiteľa, keď sa mu narodil syn. Hovoril o tom, ako sa Pán Boh zľutoval nad naším zlým svetom a poslal do neho lúč, čo lúč, celý prúd svojej lásky a božského záujmu. Ved' nám poslal svojho Syna, aby nám pomohol, aby nás naspäť naučil láskavosti, ľudskosti, nádeji.

Preto až sem, do týchto našich dediniek dosiahla Jeho cirkev, aby sme sa aj my mohli zo svojej vlastnej človečenskosti, hriešnosti vrátiť k svojmu Pánu Bohu, Stvoriteľovi, milujúcemu Otcovi. Aby sme aj my tragicky nespĺývali s krutým svetom bez Boha, ktorý nezaujíma utrpenie iných ľudí, ba dokonca aby sme sa na ňom nejako nepriživovali, ale boli naopak citliví, láskaví.

V časoch našich štúdií na EBF UK nás učil náš profesor etiky, Igor Kišš. Jedna z ním razených myšlienok bola idea o našej povinnosti tzv. paradeizácie sveta, to znamená práci na tom, aby bol tento svet viac a viac podobný raju. Aby sme my, kresťania, ako svetlo tohto sveta a soľ tejto zeme prinášali do neho naozaj dobré, božské hodnoty. Ukázal nám ich náš Spasiteľ, Pán Ježiš Kristus.

Toto je naša úloha. Byť majákom spravodlivosti, láskavosti a ľudskosti voči svojmu okoliu. Poďme aj my „paradeizovať“, „porajšťovať“ tento svet, ako to len je možné. Amen.

Modlitba:

Všemohúci, večný Bože, Pane vesmíru a Tvorca pokoja. V Tvojej ruke sme mohli prežiť pokojne uplynulú noc a začať nový deň. Chránil si nás a denne chrániš pred zlobou tohto sveta. V Tvojom pokoji nám daj žiť. Vlož do našich srdc túžbu prinášať Tvoj pokoj tomuto zmietanému svetu. Prosíme za tých, ktorí prežívajú ťažké chvíle prenasledovania, prosíme za ľudí zranených vojnami a tragédiami, prosíme za tých, ktorým sme my sami ublížili svojim slovom, neporozumením, odmietnutím – Bože, staň sa im Vysloboditeľom a Ochrancam. Žehnaj náš cirkevný zbor a vychovávaj v ňom šíriteľov a tvorcov pokoja v tomto svete.